Resultaten rioolwateronderzoek drugs

Wat vertellen de resultaten van de gemeente Noard-East Fryslân ons?

Trimbos instituut
Netherlands Institute of Mental Health and Addiction

Dr. Laura Smit-Rigter

Rioolwateranalyse drugs

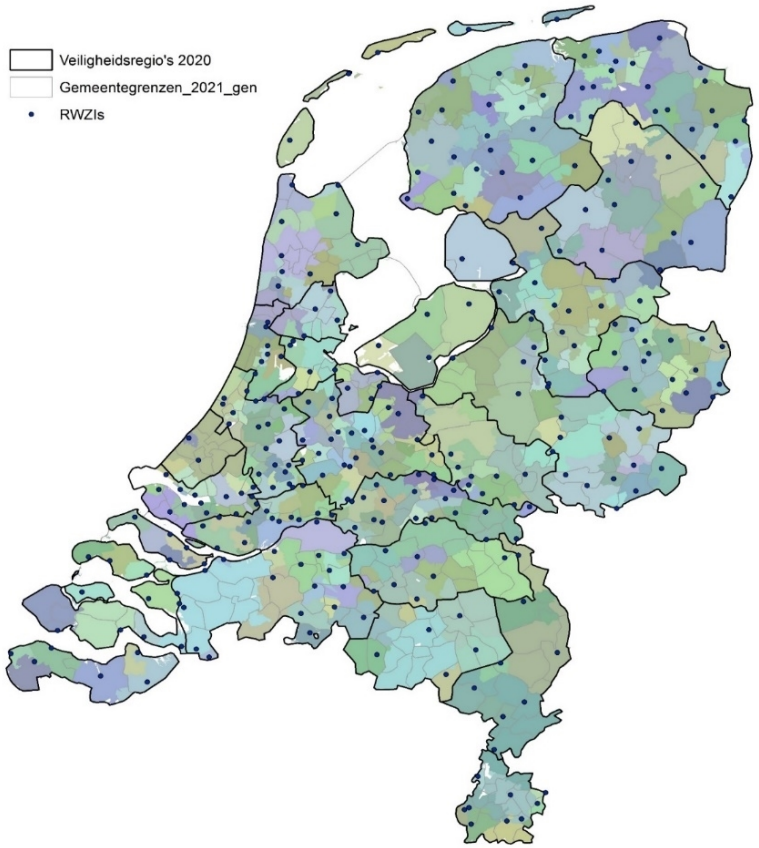

Trimbos instituut

Rioolwateranalyse drugs introductie

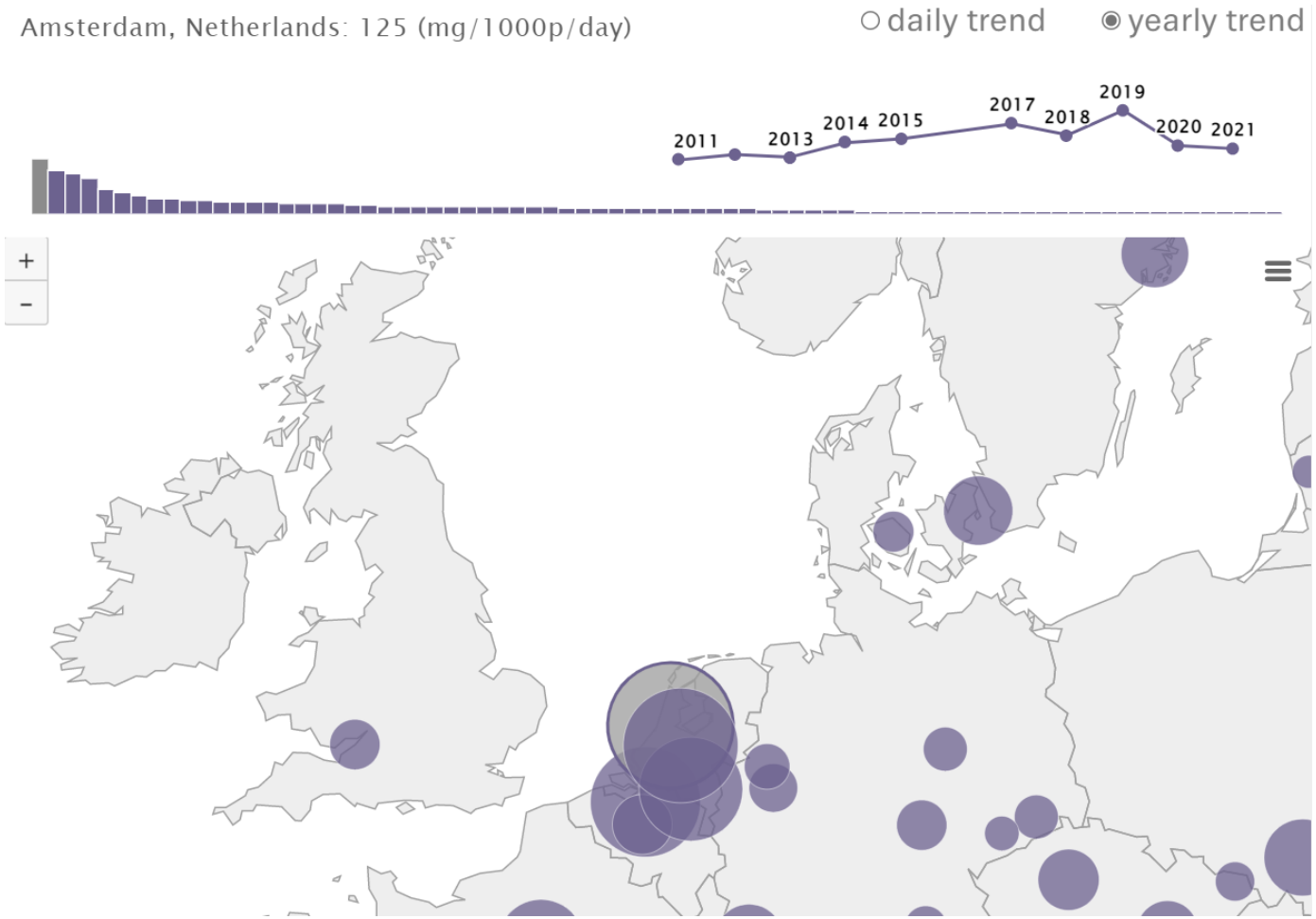

Wastewater analysis and drugs — a European multi-city study | www.emcdda.europa.eu

- Rioolwateranalyse geeft een objectief beeld van de totale hoeveelheid geconsumeerde drugs gedurende een bepaalde periode.
- Ook worden pieken en dalen in de week zichtbaar. Jaarlijkse herhalingen kunnen een beeld geven over trends.
- In Nederland wordt er jaarlijks door KWR onderzoek gedaan in Amsterdam, Utrecht en Eindhoven. Daarnaast incidenteel in verschillende gemeenten.

Trimbos instituut

Aanvullende gegevens nodig voor duiding

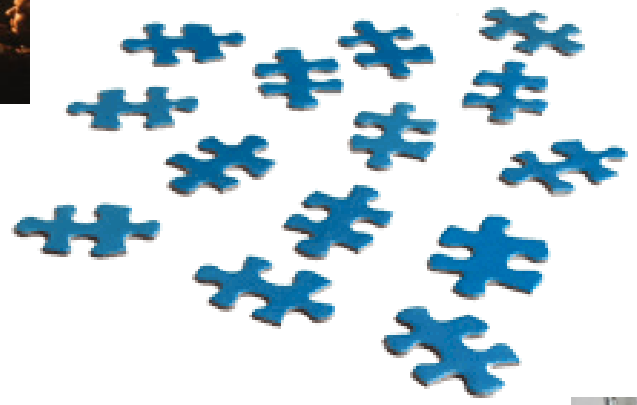

Rotterdam snuift zich suf: dagelijks gaan er tienduizenden lijntjes coke en speed doorheen, laat rioolonderzoek zien

21 september 2021, 20:58 • 2 minuten leestijd

Trimbos instituut

Resultaten kunnen verschillen door het jaar heen

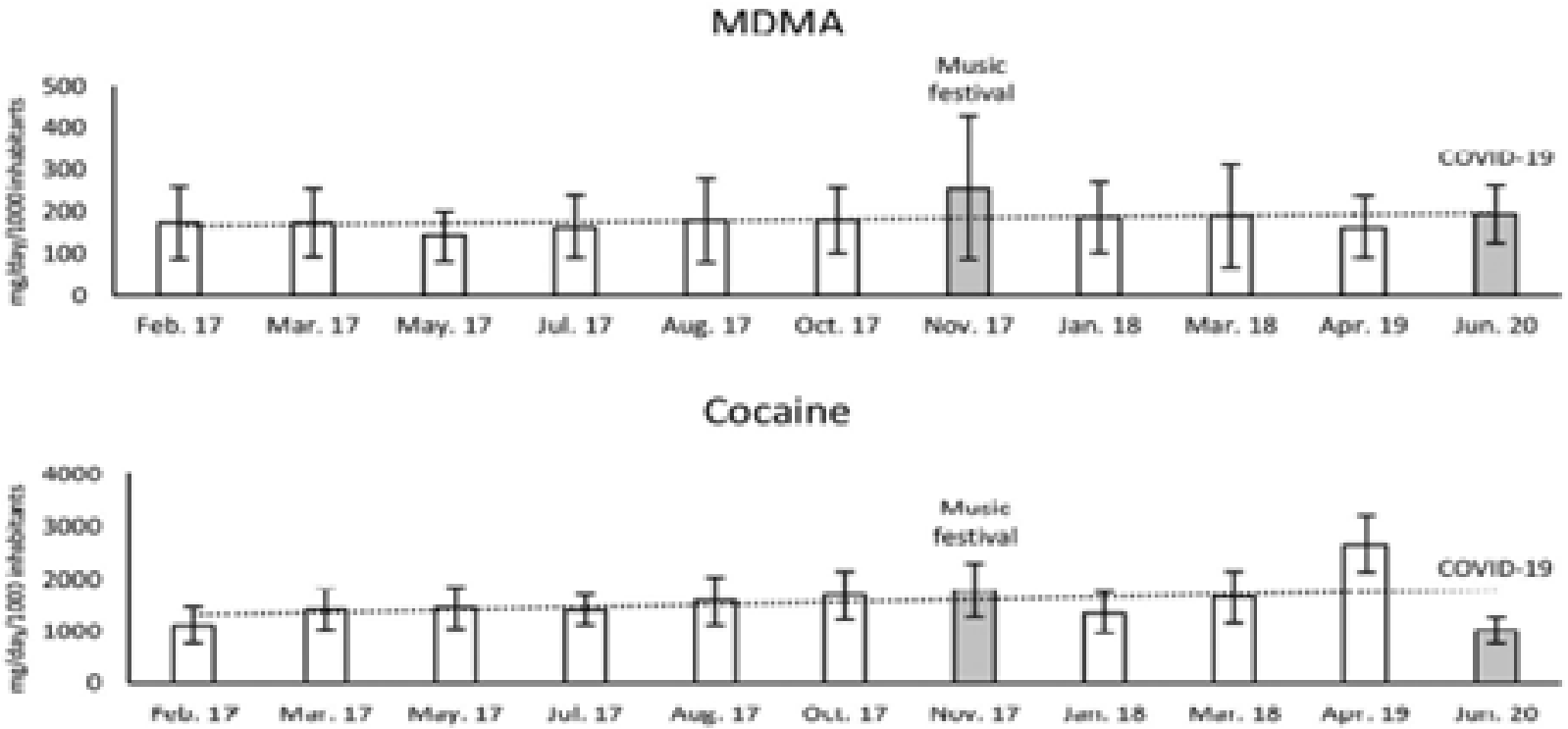

(Love et al. 2022).

Lozingen of dumpingen?

- Dit heeft invloed op de resultaten voor cocaïne, MDMA, amfetamine en methamfetamine en kan van grote invloed zijn.

- Bij opvallend hoge pieken wordt er gekeken naar de aanwezigheid van “verdachte” stoffen. In dit onderzoek was hier geen sprake van.

Waar en wanneer is er gemeten?

- Van **8 tot en met 14 november 2023** is er iedere dag een 24-uurs monster opgehaald bij de RWZI Dokkum en de RWZI Birdaard.
- De **RWZI Dokkum** voorziet **ca 67%** van de bevolking van de gemeente **Noardeast Fryslân**, **RWZI Birdaard ca 23%** (aangezien hier ook andere gemeenten op aangesloten zijn, met name Leeuwarden en dan het deelgebied Stiens en in mindere mate Tytsjerkstradiel, Dantumadiel en Waadhoeke).

Trimbos instituut

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Cocaïne

Resultaten cocaïne

- Wat betreft **cocaïne** ligt de geschatte gemiddelde consumptie over het geheel genomen hoger voor de inwoners die aangesloten zijn op de RWZI Birdaard dan de RWZI Dokkum.
- Bij beide RWZI's werd er een toename in consumptie van **cocaïne** gevonden richting het weekend.
- **Cocaïne** wordt gebruikt tijdens het uitgaan, maar ook in verschillende werk-gerelateerde settingen of in de thuissetting.

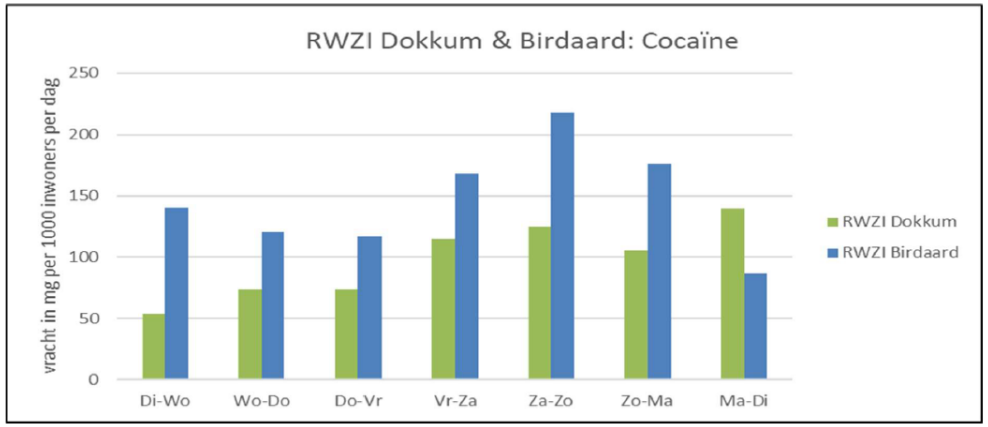

Trimbos instituut

amfetamine

Resultaten amfetamine

- De geschatte gemiddelde consumptie van **amfetamine** ligt hoger voor de inwoners die aangesloten zijn op de RWZI Dokkum dan de RWZI Birdaard.
- Er is een duidelijk constant weekpatroon te zien. Dit doet vermoeden dat er in de gemeente Noardeast Fryslân een populatie is die frequent **amfetamine** gebruikt.
- Gebruik kan plaatsvinden in de thuissetting, maar ook in een werk-gerelateerde setting, bijvoorbeeld bij fysiek zware beroepen.

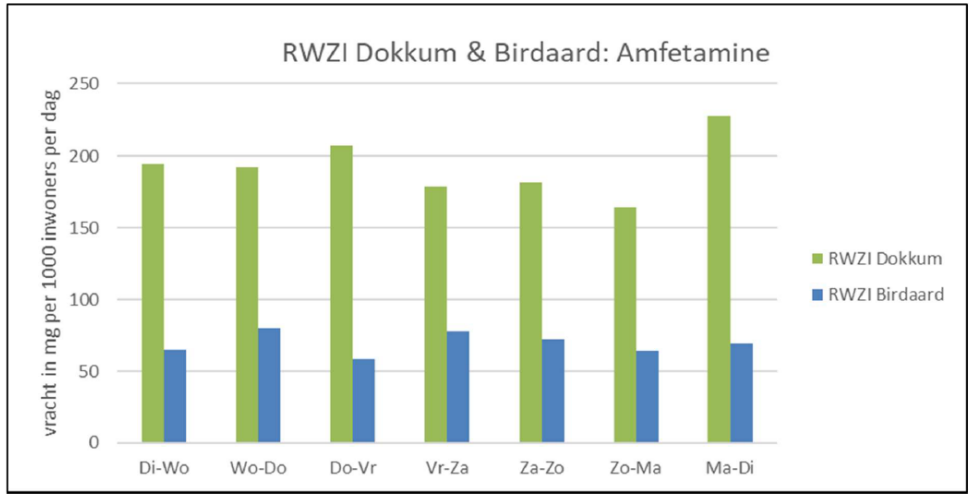

Trimbos instituut

MDMA/Ecstasy

Resultaten MDMA

- De geschatte gemiddelde consumptie van **MDMA** is hoger voor de inwoners die aangesloten zijn op de RWZI Dokkum dan de RWZI Birdaard.
- Over het geheel genomen lijkt het gebruik laag in vergelijking tot andere steden en gemeenten in Nederland.
- Het gebruik van **MDMA** is duidelijk hoger in het weekend vooral bij de RWZI Dokkum. **MDMA** is dan ook bij uitstek een drug die recreatief gebruikt wordt tijdens het uitgaan.

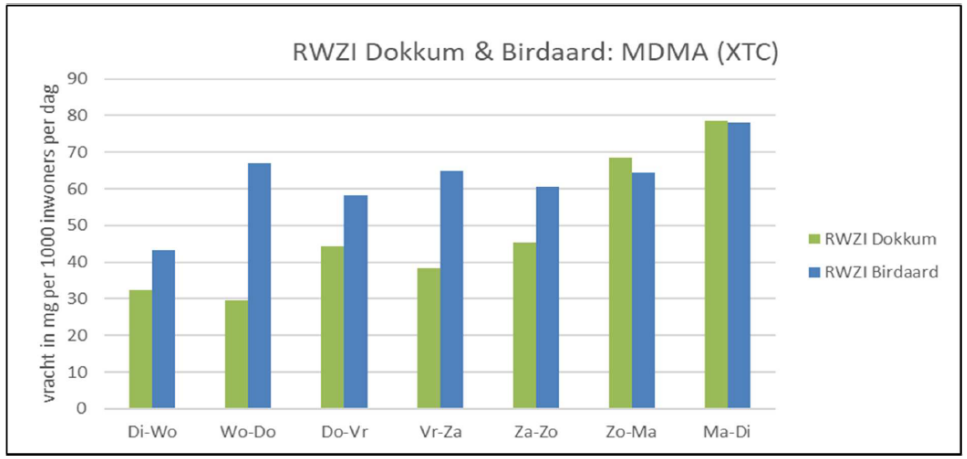

Trimbos instituut

THC in Cannabis

Resultaten Cannabis

- De geschatte gemiddelde consumptie van **cannabis** is soms onder de detectiegrens, maar over het algemeen hoger onder de inwoners aangesloten op de RWZI Birdaard dan de RWZI Dokkum.
- Over het geheel genomen lijkt het gebruik laag in vergelijking tot andere steden en gemeenten in Nederland.
- Het rioolwateronderzoek laat verder geen piek in het weekend zien. Dit kan wijzen op een populatie die frequent gebruikt. In de gemeente Noardeast Fryslân zijn verder geen coffeeshops.

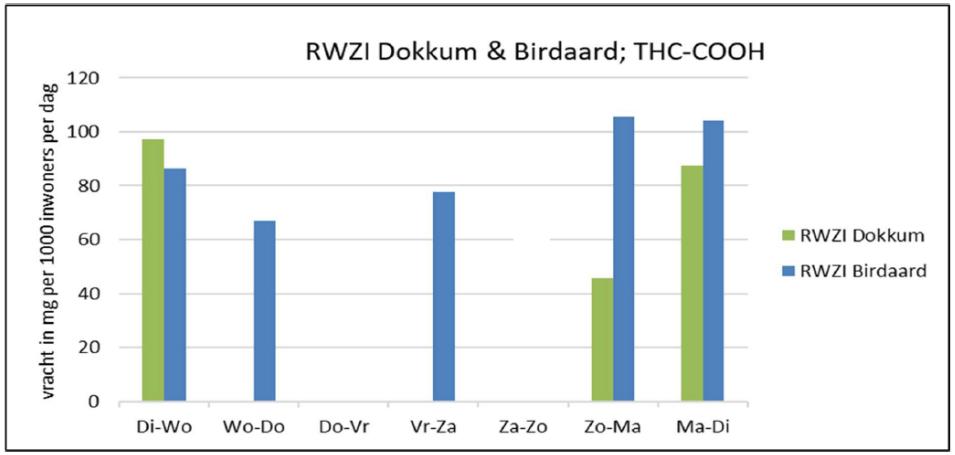

Trimbos instituut

Samenvatting

- In de week dat er rioolwateronderzoek is gedaan in de gemeente Noardeast Fryslân laat de consumptie van de meeste gemeten drugs geen grote uitschieters zien voor zover een vergelijk mogelijk is. Wat betreft **methamfetamine** en **cannabis** liggen de waardes soms zelfs onder de detectiegrens.

- **Cocaïne en MDMA** worden in de gemeente Noardeast Fryslân vooral in het weekend gebruikt. Los van Dokkum heeft de gemeente Noardeast Fryslân geen levendig uitgaanscentrum. Er kan dus van worden uitgegaan dat de gevonden resten voornamelijk afkomstig zijn van inwoners die elders uitgaan of dat deze drugs door inwoners in de thuissetting worden gebruikt of bij lokale aangelegenheden.

- Gedurende de hele meetweek is sprake van het gebruik van **amfetamine** in de gemeente Noardeast Fryslân. Dit zou kunnen wijzen op de aanwezigheid van een groep die deze drug problematisch gebruikt in bijvoorbeeld de thuissetting of in een werk-gerelateerde setting.

- De huidige resultaten van het rioolwateronderzoek laten tenslotte zien dat hoewel de waardes voor **cannabis** soms onder de detectiegrens lagen, deze drug op verschillende dagen in de week geconsumeerd wordt in de gemeente Noardeast Fryslân.

Discussie

- Er is nu een vergelijk gemaakt met een aantal verzorgingsgebieden in de regio, maar in hoeverre geeft je dat meer inzicht in de omvang van een mogelijk probleem in de gemeente Noardeast-Fryslân?
- Er zijn relatief weinig mensen in beeld bij de verslavingszorg. Wel zijn er signalen dat er verschillende soorten drugs worden gebruikt tijdens het uitgaan in de regio, maar ook bij lokale gelegenheden. Het gebruik lijkt meer zichtbaar te zijn geworden na de COVID-19 pandemie.
- Er lijkt met name sprake te zijn van handel van verschillende drugs waaronder 3-MMC, cocaïne en amfetamine. Een deel hiervan lijkt te komen vanuit de steden in de regio.

Vervolgonderzoek

- Om gegevens te kunnen duiden heb je meerdere indicatoren nodig. Denk aan gegevens die inzage geven in:

  - Prevalentie van gebruik onder verschillende doelgroepen
  - Sterkte en zuiverheid drugs (niet alleen gemiddelde, maar ook spreiding).
  - Kenmerken, gebruiksfrequentie en gebruikswijze verschillende soorten gebruikers.

Wat is er landelijk bekend over drugs zoals cocaïne?

Cocaïne

- In **2022** heeft ongeveer **1 op de 40 volwassen** Nederlanders heeft in het afgelopen jaar cocaïne gebruikt, dit komt neer op 340 duizend volwassenen
- Cocaïnegebruik komt vaker voor onder:
  - Mannen
  - Jongvolwassenen
  - Hoog- en middelbaar opgeleiden. Mensen met een westerse of niet-westerse migratieachtergrond.

Wie gebruik het en waarom?

Sociaal gebruik in 'feest-en-vier'-settingen:

- Vooral jongere gebruikers die controle ervaren over hun gebruik, wat niet wil zeggen dat ze die controle ook daadwerkelijk hebben.
- Maar ook oudere gebruikers met problematiek en geen of verminderde controle over het gebruik.

Gebruik gerelateerd aan werksettingen:

- Sociaal gebruik vanuit de werksetting. Gebruik vindt vaak samen met collega's plaats, (vlak) na werktijd.
- Gebruik wordt ingezet als prestatie en concentratieverbetering, om het werk mentaal of fysiek langer en beter vol te kunnen houden en om met werkdruk om te gaan.

Wie gebruik het en waarom?

Gebruik als coping bij psychische problematiek

- Deze groep gebruikt cocaïne voornamelijk om negatieve emoties zoals stress, verdriet of angst te onderdrukken.
- Daarnaast is er een kleinere subgroep van gebruikers die in behandeling zijn of zijn geweest voor psychische problematiek of persoonlijkheidsproblematiek.

Meeste Nederlanders gebruiken géén drugs

Gebruikl van 2C-BII en 3-MMCII en stimulantiaIII (ecstacy, cocaïne, amfetamine) onder volwassenen van 18 jaar en ouder. Peiljaar 2022.

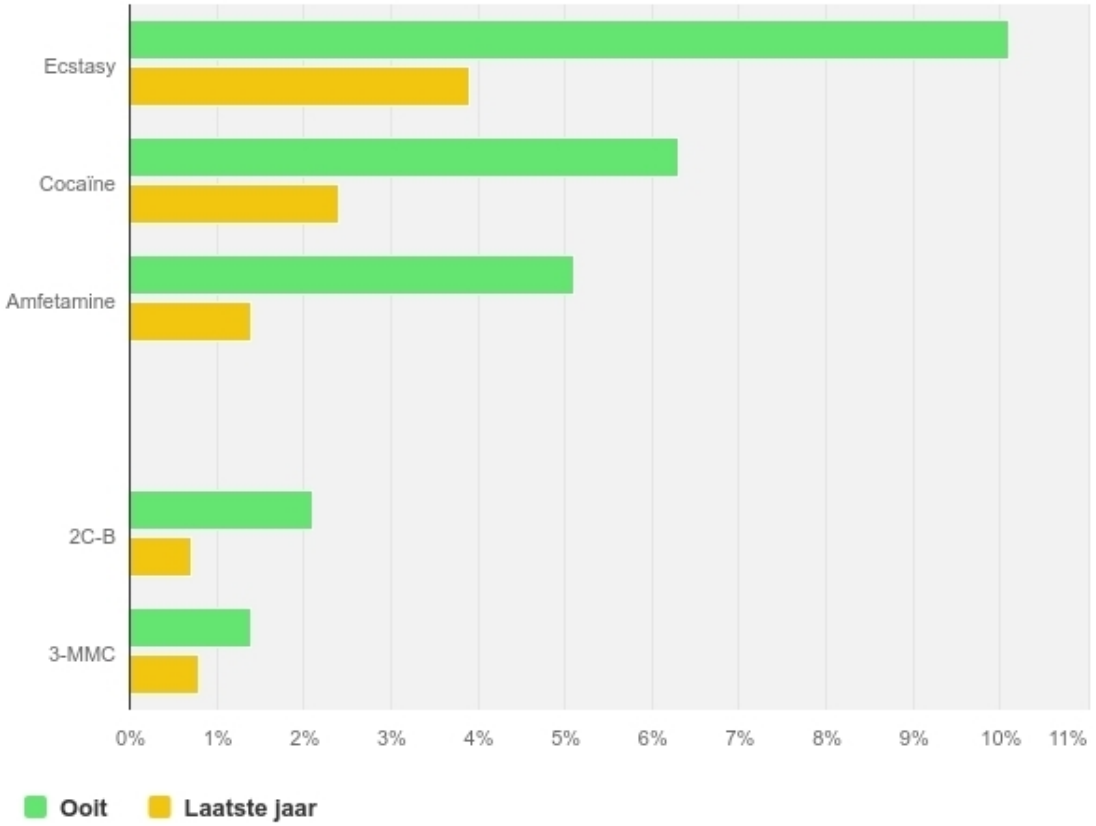

I. Ooit, laatste jaar: ten minste één keer 2-CB/3-MMC/ecstacy/cocaïne/amfetamine gebruikt ooit in het leven, in het laatste jaar. II. Leefstijlmonitor. III. Gezondheidsenquête. Bronnen: Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor CBS in samenwerking met het RIVM en het Trimbos-instituut; LSM-A Middelen-Leefstijlmonitor, CBS in samenwerking met het RIVM en het Trimbos-instituut.

NDM

Trimbos instituut

Vragen ?

Laura Smit-Rigter
lsmit-rigter@trimbos.nl

Trimbos instituut
Netherlands Institute of Mental Health and Addiction